

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	21XCdo/24/2016
Identifikačné číslo spisu:	6812206753
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6812206753.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 4C/353/2012, o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/1137/2013-101 zo dňa 12. júna 2014, č. k. 41Co/695/2014-153 zo dňa 28. januára 2015 a č. k. 16Co/1135/2013-99 zo dňa 12. júna 2014, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/1137/2013-101 zo dňa 12. júna 2014 o d m i e t a .

II. Dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Co/695/2014-153 zo dňa 28. januára 2015 o d m i e t a .

III. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/1135/2013-99 zo dňa 12. júna 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

IV. Žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca, ako súd prvej inštancie, uznesením č. k. 4C/353/2012-76 zo dňa 12.11.2013 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 20,-- eur za podané odvolanie podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch“), a to v lehote 3 dní od doručenia uznesenia. Súd žalobkyňu poučil, že nezaplatený súdny poplatok bude súd vymáhať.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, uznesením č. k. 16Co/1137/2013-101 zo dňa 12.06.2014, uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobkyni vznikla podaním odvolania poplatková povinnosť v súlade s ust. § 7a v spojení s ust. § 5 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Nestotožnil sa s argumentáciou žalobkyne, že v danom prípade je konanie vecne oslobodené od súdneho poplatku podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. 09. 2012. Zdôraznil, že vznik poplatkovej povinnosti žalobkyne za podanie odvolania je potrebné posúdiť podľa právnej úpravy účinnej v čase podania odvolania. Poplatkový úkon bol v predmetnej veci navrhnutý po 30. 09. 2012, kedy sa naň už vecne oslobodenie podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. 09. 2012 nevzťahovalo.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodňuje tým, že súdy jej odňali možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.). Odvolaciemu súdu vytkla prekvapivosť jeho rozhodnutia, ktorá mala byť daná tým, že dovolaním napadnuté uznesenie popiera doterajšiu konštantnú judikatúru a je v rozpore so zákonom a ústavnou úpravou. Navrhla uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť v celom rozsahu.

4. Okresný súd Revúca, ako súd prvej inštancie, uznesením č. k. 4C/353/2012-133 zo dňa 06.10.2014 zastavil dovolacie konanie voči rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/1136/2013-93 zo dňa 12.06.2014, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu o zamietnutí návrhu o náhradu škody a nemajetkovej ujmy ako vecne správny. Súd prvej inštancie výzvou č. k. 4C/353/2012-120 zo dňa 05.09.2014 vyzval žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie a poučil ho o tom, že ak súdny poplatok nezaplatí, súd konanie zastaví.

5. Na odvolania žalobkyne voči predmetnému uzneseniu a výzve na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, uznesením č. k. 41Co/695/2014-153 zo dňa 28.01.2015 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1,2 O. s. p. a odvolanie žalobkyne voči výzve na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako aj s jeho odôvodnením. Ďalej konštatoval, že predmetná výzva nie je rozhodnutím súdu, ktorého súčasťou je aj poučenie o možnosti podať odvolanie, a teda nie je možné sa voči nej brániť opravnými prostriedkami.

6. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, v ktorom uvádza, že jej ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.). Odvolaciemu súdu vytkla prekvapivosť jeho rozhodnutia, ktorá mala byť daná tým, že dovolaním napadnuté uznesenie popiera doterajšiu konštantnú judikatúru a je v rozpore so zákonom a ústavnou úpravou. Navrhla uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť v celom rozsahu.

7. Okresný súd Revúca, ako súd prvej inštancie, uznesením č. k. 4C/353/2012-36 zo dňa 03.05.2013 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 Eur za vznesenú námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

8. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, uznesením č. k. 16Co/1135/2013-99 zo dňa 12.06.2014 odvolanie žalobkyne ako oneskorene podané odmietol v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. Uviedol, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo žalobkyni doručené 13. júna 2013, žalobkyňa podala odvolanie osobne na okresnom súde 1. júla 2013, žalobkyňa teda podala odvolanie oneskorene.

9. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p., s účinnosťou do 31.12.2014,

v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), a to z dôvodu, že odvolanie podala včas. Odvolanie nebolo podané na prvostupňovom súde osobne do podateľne, ako uviedol vo svojom rozhodnutí odvolací súd, ale žalobkyňa odvolanie odovzdala na prepravu doručovateľskej spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r. o., IČO: 35 825 456, so sídlom v Bratislave, Cikkerova č. 2, ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“, rovnako ako Slovenskej pošty, a.s. Tejto spoločnosti odovzdala odvolanie dňa 28. júna 2013, teda v čase, keď ešte márne neuplynula lehota na podanie odvolania (§ 57 ods. 3 O. s. p.). Označená doručovateľská spoločnosť mala povinnosť podanie doručiť adresátovi, preto bola lehota na podanie odvolania zachovaná. K dovolaniu pripojila doklady o odovzdaní zásielky na prepravu. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolania podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., rozhodol vo veci bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.).

11. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, dovolací súd postupoval v zmysle prechodného ustanovenia § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p. (podľa ktorých ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval podľa § 236, § 237 a § 239 O. s. p..

I.

12. Najvyšší súd v prípade dovolania žalobkyne voči rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/1137/2013-101 zo dňa 12.06.2014 v zmysle § 451 ods. 3 C. s. p. stručne uvádza, že v danom prípade ide o obdobnú vec, ktorá už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolateľkou, pričom v týchto konaniach bola podrobne riešená aj otázka prípustnosti a dôvodnosti jej dovolania. Ako príklad dovolací súd uvádza konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2Cdo/280/2014, 3Cdo/180/2014, 4Cdo/266/2014, 6Cdo/221/2014, 6Cdo/253/2014, 6Cdo/278/2014, 6Cdo/279/2014, 7Cdo/398/2014 a 8Cdo/220/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 C. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou dovolania.

II.

13. V prípade dovolania žalobkyne voči rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Co/695/2014-153 zo dňa 28.01.2015 uvádza, že vzhľadom na to, že dovolaním je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, voči ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 239 ods. 1 a 2 O. s. p.), bolo by dovolanie prípustné iba vtedy, ak by konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo malo niektorú z väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ uvedeného poriadku. Takú vadu konania ale odvolací súd nezistil.

14. Žalobkyňa v dovolaní namieta, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Odňatím možnosti pred súdom konať sa rozumie nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožňuje realizácia jeho procesných oprávnení (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 14/1996, prípadne tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001).

15. V preskúmanom prípade napadla žalobkyňa odvolaním výzvu súdu prvej inštancie o zaplatení

súdneho poplatku za podané rozhodnutie voči rozsudku vo veci samej. Výzva obsahovala aj poučenie o tom, že ak nebude súdny poplatok zaplatený, súd konanie zastaví. Žalobkyňa súdny poplatok nezaplatila a voči predmetnej výzve podala odvolanie. Súd prvej inštancie potom zastavil odvolacie konanie v zmysle § 10 ods. 1 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

16. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že postup odvolacieho súdu nemal v preskúmvanej veci za následok odňatie možnosti žalobkyne pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.), nakoľko strana sporu bola poučená o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku.

17. Vzhľadom na to, že prípustnosť v danej veci podaného dovolania nevyplyva z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., nepreukázala sa opodstatnenosť argumentácie v dovolaní o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani ďalšie vady vymenované v § 237 O. s. p., dovolací súd odmietol dovolanie ako procesne neprípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

III.

18. V prípade dovolania žalobkyne voči rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 16Co/1135/2013-99 zo dňa 12.06.2014, Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom a rozhodnutím súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmieta odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

19. Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale stačí, keď je urobený posledný deň lehoty osobne na súde alebo ak je odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobkyne doručené 13. júna 2013. Posledným dňom 15 - dňovej lehoty na podanie odvolania bol deň 28. jún 2013, tak ako aj vo svojom rozhodnutí konštatoval odvolací súd a táto skutočnosť ani nebola sporná.

20. Z podacej pečiatky Okresného súdu Revúca nachádzajúcej sa na podanom odvolaní žalobkyne je zjavné, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané na tomto súde osobne 1. júla 2013. Z tejto skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o oneskorenom podaní odvolania. Zo žalobkyňou predloženého dokladu o aktuálnom stave zásielky č. 1551530943, o ktorom odvolací súd v čase rozhodovania o odvolaní nemal vedomosť (žalobkyňa ich pripojila až k dovolaniu) súčasne vyplýva, že žalobkyňa odvolanie voči uzneseniu odovzdala na jeho doručenie Okresnému súdu Revúca uvedenej spoločnosti 28. júna 2013, t.j. posledný deň 15 - dňovej odvolacej lehoty.

21. Pre záver o (ne)splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p. však bolo treba sa ešte zaoberať otázkou, či spoločnosť, ktorej bolo odvolanie odovzdané žalobkyňou na doručenie, možno považovať za „orgán, ktorý má povinnosť ho doručiť“. Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou, je v zmysle zákonom stanovených podmienok ktorýkoľvek okresný súd (§ 42 ods. 2 O. s. p.), odvolací súd (§ 218 ods. 2 O. s. p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (§ 250m ods. 2 O. s. p.), príslušný orgán nápravného výchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a pod. a napokon aj pošta, čo je zrejmé aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (pozri napr. V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

22. Zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb, definovaných

ako služby poskytované na účely dodania poštovej zásielky, a to vybranie a distribúcia poštovej zásielky, vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno len za podmienok stanovených zákonom, a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom), resp. na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom). Konanie o registrácii, t.j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby do registra poštových podnikov, upravuje zákon v § 19 až § 22.

23. Poštový regulačný úrad vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje, sprístupnený bezodplatne na jeho webovom sídle. Podľa aktuálneho registra poštových podnikov je ku dňu vydania tohto rozhodnutia v ňom evidovaných 24 poštových podnikov s uvedením ich obchodného mena, dátumu registrácie, spôsobu označovania poštových zásielok a druhu (nimi poskytovaných) poštových služieb, vrátane Slovenskej pošty, a.s. (pod poradovým číslom 18) a spoločnosti ReMax Courier Service, spol. s r.o. s dátumom jej registrácie 30. apríla 2012 (pod poradovým číslom 3), ktorej žalobkyňa odovzdala predmetné podanie - odvolanie (okrem iných zásielok) na jeho doručenie pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania.

24. Vzhľadom k tomu, že spoločnosť ReMax Courier Service, spol. s r.o. je Poštovým regulačným úradom registrovaným poštovým podnikom poskytujúcim poštové služby (označené ako OS - ostatné poštové služby) v zmysle zákona, treba ju považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p.

25. Z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa dôvodne namietala, že rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, jej odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 C. s. p.).

27. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej Najvyšší súd Slovenskej republiky náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že jej v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.